

Seurattu SDK 541/2022 saakka.

31.1.2013/100

Laki oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 § ([25.8.2016/678](#)).

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään markkinaoikeuden toimivallasta, asioiden vireilletulosta ja käsittelystä markkinaoikeudessa sekä muutoksenhausta markkinaoikeuden ratkaisuun.

Markkinaoikeudesta säädetään lisäksi tuomioistuinjaissa ([673/2016](#)).

2 §

Kilpailu- ja valvonta-asiat

Markkinaoikeus käsittelee *kilpailu- ja valvonta-asioina* asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi:

- 1) kilpailulaissa ([948/2011](#));
- 2) sähkömarkkinalaissa ([588/2013](#)); ([9.8.2013/594](#));
- 3) maakaasumarkkinalaissa ([508/2000](#));
- 3 a) sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa ([590/2013](#)); ([9.8.2013/594](#));
- 4) rautatielaissa ([304/2011](#));
- 5) lentoasemaverkosta ja -maksuista annetussa laissa ([210/2011](#));
- 6) hiilidioksidin talteenottamisesta ja varastoinnista annetussa laissa ([416/2012](#));
- 7 kohta on kumottu L:lla [28.12.2017/1095](#).*
- 8) auktorisoiduista teollisoikeusasiamiehistä annetussa laissa ([22/2014](#)). ([17.1.2014/23](#)).

Markkinaoikeus käsittelee kilpailu- ja valvonta-asioina myös sen toimivaltaan kuuluviksi säädettyt:

- 1) viestintämarkkinalain (393/2003) 122 §:ssä tarkoitetun seuraamusmaksun määräämistä koskevat asiat;
- 2) tietoyhteiskuntakaaren (917/2014) 334 §:ssä tarkoitetun seuraamusmaksun määräämistä koskevat asiat; (29.12.2016/1495).
- 3) sähköntuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä annetun lain (117/2011) 21 §:n 3 momentin mukaiset valitukset Energiaviraston päätöksistä; (29.3.2019/417).
- 4) hiilen energiakäytön kieltämisestä annetun lain (416/2019), mukaiset valitukset Energiaviraston päätöksistä; (9.7.2020/568).
- 5) kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetussa laissa (566/2020) tarkoitetut kuluttaja-asiamiehen esitykset seuraamusmaksun määräämisestä; (29.1.2021/117).
- 6) elintarvikemarkkinalain (1121/2018) 11 ja 11 a §:ssä tarkoitettua elintarvikemarkkinavaltuutetun julkista varoitusta ja kieltä koskevia päätöksiä sekä 12 a §:ssä tarkoitetun seuraamusmaksun määräämistä koskevat asiat; (22.12.2021/1287).
- 7) arpajaislaissa (1047/2001) tarkoitetut Poliisihallituksen esitykset seuraamusmaksun määräämisestä. (22.12.2021/1287).

MaakaasumarkkinaL 508/2000 on pääosin kumottu MaakaasumarkkinaL:lla 587/2017. RautatieL on 304/2011 kumottu RaideliikenneL:lla 1302/2018. ViestintämarkkinaL 393/2003 on kumottu Tietoyhteiskuntakaarella 917/2014. L:n 917/2014 nimike on muutettu L:lla 68/2018, ks. L sähköisen viestinnän palveluista 917/2014 333 §.

3 §

Hankinta-asiat

Markkinaoikeus käsittelee *hankinta-asioina* asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi:

- 1) julkisista hankinnoista annetussa laissa (348/2007);
- 2) vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annetussa laissa (349/2007);
- 3) sähköisestä huutokaupasta ja dynaamisesta hankintajärjestelmästä annetussa laissa (698/2011);
- 4) julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetussa laissa (1531/2011);
- 5) joukkoliikennelaissa (869/2009);
- 6) ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa annetussa laissa (1509/2011).

Markkinaoikeus käsittelee hankinta-asioina myös sen toimivaltaan kuuluviksi säädetyt sähköntuotannon ja -kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä annetun lain 21 §:n 2 momentin mukaiset valitukset Energiamarkkinaviraston päätöksistä.

Markkinaoikeus käsittelee hankinta-asioina ne hallintoriita-asiat, jotka sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta annetun lain (616/2021) 67 §:n 2 momentissa säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi. (29.6.2021/661).

L julkisista hankinnoista 348/2007 ja L sähköisestä huutokaupasta ja dynaamisesta hankintajärjestelmästä 698/2011 on kumottu L:lla julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016. L vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista 349/2007 on kumottu L:lla vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1398/2016. JoukkoliikenneL 869/2009 on kumottu L:lla liikenteen palveluista 320/2017.

4 §

Teollis- ja tekijänoikeudelliset asiat

Markkinaoikeus käsittelee *teollis- ja tekijänoikeudellisina asioina* asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi:

- 1) patenttilaissa (550/1967);
- 2) oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin annetussa laissa (656/1967);
- 3) oikeudesta korkeakouluissa tehtäviin keksintöihin annetussa laissa (369/2006);
- 4) maanpuolustukselle merkityksellisistä keksinnöistä annetussa laissa (551/1967);
- 5) hyödyllisyysmallioikeudesta annetussa laissa (800/1991);
- 6) yksinoikeudesta integroidun piirin piirimalliin annetussa laissa (32/1991);
- 7) tavaramerkkilaisissa (544/2019); (26.4.2019/549).

8 kohta on kumottu L:lla 26.4.2019/549.

- 9) mallioikeuslaissa (221/1971);
- 10) toiminimilaissa (128/1979);
- 11) kaupparekisterilaissa (129/1979);
- 12) Patentti- ja rekisterihallituksesta annetussa laissa (578/2013); (26.4.2019/549).
- 13) kasvinjalostajanoikeudesta annetussa laissa (1279/2009);
- 14) verkkotunnuslaissa (228/2003);
- 15) tekijänoikeuslaissa (404/1961).

Markkinaoikeus käsittelee teollis- ja tekijänoikeudellisina asioina myös sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetussa laissa (1061/1978) sen toimivaltaan kuuluviksi säädetyt riita-asiat.

Markkinaoikeus käsittelee teollis- ja tekijänoikeudellisina asioina lisäksi asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi oikeudenkäymiskaaren 7 luvussa sekä todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa annetussa laissa (344/2000).

Markkinaoikeus käsittelee teollis- ja tekijänoikeudellisina asioina myös tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetussa laissa (1494/2016), sen toimivaltaan kuuluviksi säädetyt riita-asiat. (29.12.2016/1495).

Markkinaoikeus käsittelee teollis- ja tekijänoikeudellisina asioina myös liikesalaisuuslaissa (595/2018), sen toimivaltaan kuuluviksi säädetyt riita-asiat. (10.8.2018/600).

Ks. L Patentti- ja rekisterihallituksesta 578/2013 6 ja 7 §. VerkkotunnusL 228/2003 on kumottu Tietoyhteiskuntakaarella 917/2014. L:n 917/2014 nimike on muutettu L:lla 68/2018, ks. L sähköisen viestinnän palveluista 917/2014 21 luku.

5 § (10.8.2018/600)

Toimivalta teollis- ja tekijänoikeudelliseen asiaan liittyvässä riita-asiaassa

Markkinaoikeus voi 4 §:n 1 momentin 1–10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 tai 4 momentissa mainitussa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädetyt riita-asian yhteydessä tutkia myös muun riita-asian, jos kantaja nostaa kanteet samanaikaisesti samaa vastaajaa tai eri vastaajia vastaan ja kanteet johtuvat olennaisesti samasta perusteesta. Erityisestä syystä markkinaoikeus voi tutkia mainitun muun riita-asian, vaikka sitä tarkoittavaa kannetta ei ole nostettu samanaikaisesti. Kanne on tällöinkin nostettava ennen kuin valmistelu on oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 28 §:n 1 momentin mukaisesti todettu päättyneeksi tai ennen kuin mainitun luvun 22 §:n mukaisesti asetettu määräaika on kulunut umpeen, jos tällainen määräaika on asianosaiselle asetettu.

Markkinaoikeus voi 4 §:n 5 momentissa mainitussa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädetyt riita-asian yhteydessä tutkia myös muun riita-asian, jos kantaja nostaa kanteet samanaikaisesti samaa vastaajaa tai eri vastaajia vastaan, kanteet johtuvat olennaisesti samasta perusteesta ja, jos vastaajia on useita, vastaajat ovat oikeushenkilöitä tai elinkeinotoimintaa harjoittavia luonnollisia henkilöitä. Erityisestä syystä markkinaoikeus voi tutkia mainitun muun riita-asian, vaikka sitä tarkoittavaa kannetta ei ole nostettu samanaikaisesti. Kanne on nostettava ennen kuin valmistelu on oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 28 §:n 1 momentin mukaisesti todettu päättyneeksi tai ennen kuin mainitun luvun 22 §:n mukaisesti asetettu määräaika on kulunut umpeen, jos tällainen määräaika on asianosaiselle asetettu.

Markkinaoikeus voi 4 §:n 1 momentin 1–10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 tai 4 momentissa mainitussa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädetyt riita-asian yhteydessä tutkia myös vastaajan kantajaa vastaan nostaman muuta asiaa koskevan vastakanteen, jos se koskee samaa tai samaan yhteyteen kuuluvaa asiaa kuin alkuperäinen kanne. Markkinaoikeus voi 4 §:n 5 momentissa mainitussa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädetyt riita-asian yhteydessä tutkia myös vastaajan kantajaa vastaan nostaman muuta asiaa koskevan vastakanteen, jos se koskee samaa tai samaan yhteyteen kuuluvaa asiaa kuin alkuperäinen kanne ja kantaja on oikeushenkilö tai elinkeinotoimintaa harjoittava luonnollinen henkilö.

Mitä 1–3 momentissa säädetään, edellyttää kuitenkin, ettei asianosaisten oikeuspaikkasopimuksesta tai muun tuomioistuimen yksinomaisesta toimivallasta muuta johdu.

Markkinaoikeus pysyy toimivaltaisena tutkimaan 1–3 momentissa tarkoitetun asian, vaikka toimivallan perustaneissa olosuhteissa tapahtuu muutos vireillepanon jälkeen.

6 §

Markkinaoikeudelliset asiat

Markkinaoikeus käsittelee *markkinaoikeudellisina asioina* asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi:

1) kuluttajansuojalaissa (38/1978);

2) Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetussa laissa (661/2012);

3) palvelujen tarjoamisesta annetussa laissa (1166/2009);

4) saatavien perinnästä annetussa laissa (513/1999);

5) maksupalvelulaissa (290/2010);

6 kohta on kumottu L:lla 22.12.2021/1287.

7) osuuskuntalaissa (1488/2001);

8) elinkeinonharjoittajien välisten sopimusehtojen sääntelystä annetussa laissa (1062/1993);

9) laissa kaupallisten sopimusten maksuehdoista (30/2013);

10) rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetussa laissa (1189/2000);

11) alkoholilaissa (1102/2017); (28.12.2017/1124);

12) tupakkalaissa (549/2016); (14.12.2018/1122);

13 kohta on kumottu L:lla 29.1.2021/117.

14) verkossa toimivia välityspalveluja ja hakukoneita koskevasta kieltomenettelystä annetussa laissa (464/2020). (11.6.2020/465).

Markkinaoikeus käsittelee markkinaoikeudellisina asioina myös sen toimivaltaan kuuluviksi säädettyt:

1) sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain 6 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä koskevat asiat;

2) viestintämarkkinalain 121 a §:ssä tarkoitetut Viestintäviraston kieltopäätöksiä koskevat asiat sekä 121 b §:n mukaiset numeron tai palvelun sulkemista tarkoittavia kuluttaja-asiamiehen päätöksiä koskevat asiat;

3) tietoyhteiskuntakaaren 330 §:n 2 momentin mukaiset kuluttaja-asiamiehen valvontaan kuuluvat asiat; (29.12.2016/1495).

4) tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain 66 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä koskevat asiat; (9.7.2020/568).